

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД
У БЕОГРАДУ
Одељење за ратне
злочине
Кж1 По2 бр 2/21
29.10.2021. године
Београд

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
ПОСЕБНО ОДЕЉЕЊЕ И
ОДЕЉЕЊЕ ЗА РАТНЕ ЗЛОЧИНЕ

26. 11. 2021

ПРИМЉЕНО

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, Одељење за ратне злочине, у већу састављеном од судија Раства Поповића, председника већа, Наде Хади-Перић, др Миодрага Мајић, Александра Вујичића и Оливере Анђелковић, чланова већа, уз учешће вишег саветника Мирјане Новић, као записничара, у кривичном поступку против **окривљеног Милорада Јовановића**, због кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 КЗ СРЈ, одлучујући о жалбама Тужилаштва за ратне злочине и бранилаца окривљеног Милорада Јовановића, адвоката Драгана Палибрка и адвоката Марка Миловића изјављеним против пресуде Вишег суда у Београду – Одељења за ратне злочине К-По2 бр. 7/17 од 02.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 28.10.2021. године у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Бруне Векарића и бранилаца окривљеног Милорада Јовановића, адвоката Драгана Палибрка и адвоката Марка Миловића, а након већања и гласања дана 29.10.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈАЈУ се жалбе бранилаца окривљеног Милорада Јовановића, адвоката Драгана Палибрка и адвоката Марка Миловића, па се **УКИДА** пресуда Вишег суда у Београду – Одељење за ратне злочине К-По2 бр. 7/17 од 02.02.2021. године и предмет **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Побијаном пресудом окривљени Милорад Јовановић оглашен је кривим због извршења кривичног дела ратни злочин против цивилног становништва из члана 142 став 1 у вези са чланом 22 КЗ СРЈ и осуђен на казну затвора у трајању од 9 година. Применом одредбе члана 258 став 4 ЗКП оштећени су ради остваривања имовинско правног захтева упућени на парницу. Применом одредбе члана 264 став 4 ЗКП окривљени Милорад Јовановић ослобођен је од дужности плаћања трошкова кривичног поступка, те исти падају на терет буџетских средстава суда.

Против наведене пресуде жалбе су изјавили:

- Тужилаштво за ратне злочине, због одлуке о кривичној санкцији, са предлогом да Апелациони суд у Београду преиначи пресуду и окривљеног осуди на казну затвора у дужем трајању;

- банилац окривљеног Милорада Јовановића, адвокат Драган Палибрк, из свих законом прописаних разлога, са предлогом да другостепени суд укине пресуду, а предмет врати на поновно суђење или је преиначи и окривљеног ослободи од одговорности за кривично дело које му је стављено на терет;

- банилац окривљеног Милорада Јовановића, адвокат Марко Миловић, из свих законом прописаних разлога, са предлогом да Апелациони суд у Београду, укине пресуду, а предмет врати првостепеном суду на поновни поступак или да побијану пресуду преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Тужилаштво за ратне злочине поднео је суду одговор на жалбу баниоца окривљеног Милорада Јовановића, адвоката Марка Миловића предложуји да Апелациони суд у Београду поднету жалбу одбије као неосновану.

Банилац окривљеног Милорада Јовановића, адвокат Марко Миловић поднео је суду одговор на жалбу Тужилаштва за ратне злочине са предлогом да Апелациони суд у Београду жалбу одбије као неосновану.

Тужилаштво за ратне злочине доставило је суду поднесак Ктж.бр. 4/21 од 25.05.2020. године са предлогом да Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине жалбу тужиоца за ратне злочине усвоји, првостепену пресуду преиначи у смислу жалбних навода, а жалбе банилаца одбије као неосноване.

Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине одржао је седницу већа у присуству заменика Тужиоца за ратне злочине Бруне Векарића и банилаца окривљеног Милорада Јовановића, адвоката Палибрк Драгана и адвоката Марка Миловића, на којој је размотрио списе и испитao побијану пресуду у оквиру основа, дела и правца побијања истакнутим жалбама у смислу одредбе члана 451 став 1 ЗКП, па имајући у виду жалбене наводе и предлоге нашао:

Жалбе банилаца окривљеног Милорада Јовановића су основне.

Баниоци у жалбама оспоравају првостепену пресуду указујући на битне повреде одредаба кривичног поступка с обзиром да суд није дао доволно јасне и аргументоване разлоге о чињеницама који су предмет доказивања, из којих разлога је првостепена пресуда неодржива. Наиме, баниоци указују на то да је првостепени суд пропустио да изврши анализу исказа одређених сведока који искази иду у прилог одбаци окривљеног, а које исказе је извео као доказ у току поступка.

Из образложења првостепене пресуде произлази да је суд испитао и цитирао исказе сведока [извршио] (страница 60), сведока [дужка вриједна] (страница 62) и

сведока Ранка Димитровића (страна 64), међутим, даљом анализом и оценом доказа како то првостепени суд наводи на страни 70 пропушта да анализира исказе ових сведока и не наводи да ли исте прихвата или не прихвата као и због којих разлога. Наиме, из исказа ових сведока произлази да су се исти изјашњавали на околности везано за окривљеног Јовановић Милорада, тачније да им се нико никада од приведених лица није жалио на поступање. Када се има у виду одбрана окривљеног Милорада Јовановића, по налажењу овог суда било је неопходно анализирати и исказе ових сведока и довести их у везу са свим другим изведеним доказима као и са одбраном окривљеног.

Везано за исказе сведока [REDACTED] (страна 57), [REDACTED] (страна 37/38) и [REDACTED] (страна 63), основано се у жалбама истиче да првостепени суд у анализи истих наводи само по једну реченицу и то везано за постојање оружаног сукоба, као и у погледу њихових улога у истом. Међутим, када се имају у виду њихови искази, тачније чињеница да су се неки од сведока изјашњавали и у погледу тога шта им је познато везано за окривљеног Милорада Јовановића, по оцени Апелационог суда у Београду, Одељења за ратне злочине било је места брижљивијој анализи наведених исказа и довођења у везу са другим доказима, те давању јасних разлога на који начин суд наведене доказе цени.

По налажењу Апелационог суда у Београду, основано се у жалбама бранилаца на наведено указује с обзиром да је првостепени суд када је већ извео наведене доказе био у обавези да цени исказе ових сведока и да наведе разлоге да ли исте прихвата или не.

Истовремено, у образложењу пресуде првостепени суд, на страни 5, наводи да је на основу одредбе члана 406 став 1 тачка 1 ЗКП у доказном поступку извршио увид у записник о испитивању сведока [REDACTED]
[REDACTED] који су сачињени пред Управом полиције Унско-санског кантона Босне и Херцеговине. Међутим, из списка предмета произлази да првостепени суд ни једног од наведених сведока није испитао пред првостепеним судом, нити путем конференцијске везе, нити позивањем у суд, што је довело у питање и могућност адекватне одбране и испитивања наведених сведока.

На странама 4 и 5 образложења пресуде, првостепени суд цитира дописе Службе за помоћ и подршку оштећенима и сведоцима и набраја заправо због којих разлога сведоци не приступају у суд да сведоче. Међутим, по налажењу овог суда, такви разлози се не могу a priori прихватити. Чињеница да се сведок [REDACTED] налази у [REDACTED], а сведок [REDACTED] и да се не јавља на телефонске позиве не може представљати препеку за првостепени суд да испита наведене сведоце, као и чињеница да су одређени сведоци лошег здравственог стања, с обзиром на то да првостепени суд има могућност да у складу са одредбама Европске конвенције о међусобном пружању правне помоћи у кривичним стварима и чланом 9 Другог додатног протокола уз ову конвенцију путем видео конференцијске везе испита сведоце, баш како је то учинио када су у питању сведоци [REDACTED] Бахадур Кутуб, [REDACTED] Ерхан Алијев, [REDACTED] Султан Капак, [REDACTED] Мушир Рашид, [REDACTED] Месуд Азлијев, [REDACTED] Фуад Нерий, [REDACTED] Велид Хашимагамбет Рашид Рахим, [REDACTED] Марко Ђорђевић.

Наиме, по налажењу другостепеног суда управо испитивање сведока је загарантовано право окривљеном у сваком кривичном поступку и представља основу за правилно пресуђење и утврђење чињеничног стања у кривичном поступку. У Уставу је прописано да свако коме се суди за кривично дело има право да сам или преко браниоца износи доказе у своју корист, испитују сведоке оптужбе и захтева да се под тим истим условима као сведоци оптужбе у његовом присуству испитају сведоци одбране (члан 33 став 5 Устава).

Није спорно да суд није у обавези да прихвати било који доказни предлог странака у поступку, поготово не доказ који није од значаја за утврђивање чињеничног стања за правилно пресуђење, међутим, у ситуацији када је првостепени суд највећи део својих чињеница управо утврдио из исказа наведених сведока било је места да се омогући одбрани да присуствује испитивању сведока, да им поставља питања и евентуално одреди суочење са истима, а све како би првостепени суд могао да провери одбрану окривљеног и правилно и потпуно утврди чињенично стање у погледу свих чињеница које су од значаја за правилно пресуђење.

Основано се жалбом браниоца адвоката Драгана Палибрка оспорава првостепена пресуда и у погледу датих разлога везано за умишљај на страни окривљеног, указујући на то да су дати разлози на страни 95 образложења нејасни.

Наиме, првостепени суд је везано за психички однос окривљеног према извршеном кривичном делу закључио да је окривљени кривично дело извршио са директним умишљајем као обликом виности, да је предузимао радње свестан својих поступака, њихових последица и да је према заточеним цивилима нечовечно поступао, да их је мучио, наносио велике патње и повреде телесног интегритета, те да је такво његово поступање довело до смртног исхода [извештај]

Међутим, из оваквог образложења не може се закључити са којим обликом виности је окривљени поступао у односу на наступелу последицу – смрт [извештај]. Након утврђеног чињеничног стања, остало је нејасно да ли првостепени суд сматра да је окривљени поступао са директним или евентуалним умишљајем или евентуално из нехата у односу на ову последицу. По налажењу Апелационог суда у Београду, првостепени суд је био у обавези да након анализе изведенih доказа да јасне и аргументоване разлоге везано и за такву чињеницу, с обзиром да је неспорно да се нечовечно поступање (мучење, наношење великих патњи и повреда телесног интегритета) може извршити са директним умишљајем, али питање облика виности окривљеног у погледу наступања последице мора бити утврђено у току поступка и суд за то мора дати јасне и аргументоване разлоге. Сама чињеница да је окривљени поступао са умишљајем у погледу радњи које су му стављене на терет, не може говорити у прилог томе да је и у односу на последицу поступао са истим обликом виности.

Имајући у виду све напред изнето, те да се основано жалбама бранилаца оспорава правилност првостепене пресуде и указује на битне повреде одредаба кривичног поступка који пресуду чине неодрживом, Апелациони суд у Београду, Одељење за ратне злочине је усвојио жалбе бранилаца окривљеног Милорада

Јовановића, првостепену пресуду укинуо, а предмет вратио првостепеном суду на поновно одлучивање.

У поновном поступку првостепени суд ће имати у виду примедбе из решења Апелационог суда у Београду, Одељења за ратне злочине, водити рачуна о равноправности извођења доказа предложених у поступку, анализирати све изведене доказе, изнети чињенице које је утврдио у кривичном поступку и из којих разлога их узима као доказане или недоказане, дајући при том нарочито оцену веродостојности противуречних доказа, којим разлозима се руководио приликом решавања правних питања, а нарочито приликом утврђивања да ли је окривљени учинио кривично дело (члан 428 став 8 ЗКП), те ће тако поступајући по наведеним примедбама и поновном оценом изведенih доказа бити у прилици да донесе правилну и на закону засновану одлуку и о истој дати јасне и аргументоване разлоге.

С обзиром на то да је првостепена пресуда укинута због битне повреде одредаба кривичног поступка, жалба Тужиоца за ратне злочине није била предмет разматрања с обзиром да је изјављена само у погледу одлуке о казни.

Следствено наведеном, а применом одредбе члана 458 ЗКП Апелациони суд у Београду је донео одлуку као у изреци решења.

**Записничар-саветник,
Мирјана Новић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Растко Поповић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић

